

Bulgaria i Polska to kraje, kultury i państwa, których relacje mają od średniowiecza wielowiekową, udokumentowaną historię. Nie brak w tych relacjach epizodów tragicznych, co wiązało się z podobnymi doświadczeniami historycznymi (utrata niepodległości – Bułgarii na lat pięćset, Rzeczypospolitej „tylko” na 123 lata), wspólnymi kontaktami (od wyprawy Warneńczyka w 1444 roku, po podróż Mickiewicza do Stambułu i Burgas w 1855 roku, i dalej, aż po XXI wiek). Są w relacji dwóch z pozoru odległych narodów słowiańskich karty znane i nieznane. Kontakty międzykulturowe i transfer wartości dokonują się często poza stolicami, z udziałem dużych i małych ośrodków literatury, nauki, gospodarki. Tak jest w przypadku więzi polsko-bułgarskich. Przykładem jest trwająca już niemal ćwierć wieku współpraca Katedry Sławistyki z Wydziału Filologicznego Wielkotypnowskiego Uniwersytetu im. Świętych Cyryla i Metodego w Bułgarii oraz Katedry Badań Filologicznych „Wschód – Zachód” z Wydziału Filologicznego Uniwersytetu w Białymstoku. [...]

Lata współpracy pozwoliły odkryć pewien nieoczywisty czynnik jednoczący: usytuowanie Bułgarii i Polski na skrzyżowaniu kultur, ich graniczne położenie między kulturowo-religijnym dominium Rzymu i Bizancjum, Slavia Latina i Slavia Orthodoxa, Zachodu i Wschodu, Północy i Południa. W sposób szczególny tę cechę kultury obserwować można na Podlasiu, gdzie współistnieją obok siebie katolicyzm i prawosławie, barok i ikona, architektura cerkiewna i kościelna, sztuka Zachodu i Wschodu. To sprawiło, że w białostockiej przestrzeni po drugiej wojnie światowej powstała kilkunastoosobowa kolonia bułgarska. Dwóch jej przedstawicieli, Georgi Andreeva i Dymitra Grozdewa, przedstawiamy w tej książce.

*Ze Wstępu prof. Jarosława Ławskiego (Białystok)*

Коллективният том „България и Полша: Литературни и културни паралели“, излиза под научната редакция на проф. Маргрета Григорова и на проф. Ярослав Лавски, с въведение на проф. Ценка Иванова. Коллективният том представя резултатите от проведената в края на 2021 г. конференция в Университета в Бялисток, която събира полски и български изследователи, обединени от общи дългогодишни интереси и сътрудничество и се явява естествено продължение на разгърналите се контакти чрез обмена на преподаватели между университетите в Бялисток и Велико Търново. Организатор на конференцията е катедрата за филологични изследвания „Изток-Запад“ към Филологическия факултет на Университета в Бялисток под ръководството на проф. Ярослав Мариуш Лавски. Съорганизатор е катедра Славистика към Филологическия факултет на ВТУ „Св. св Кирил и Методий“, под ръководството на проф. Иванова Ценка.

*Z Recenzji dr Mayi Angelovej (Wielkie Tyrnowo)*



Wydawnictwo Stowarzyszenia Absolwentów Wydziału Prawa  
Uniwersytetu w Białymstoku  
ul. Mickiewicza 1, 15-213 Białystok  
tel. 85 745 71 68, fax 85 740 60 89  
e-mail: [temida2@uwb.edu.pl](mailto:temida2@uwb.edu.pl) <http://www.temida2.uwb.edu.pl>

Temida 2



colloquia  
orientalia  
bialostocensia  
LITERATURA/HISTORIA

PARALELE LITERACKIE I KULTUROWE – STUDIA  
*Bułgaria i Polska*



Temida 2



colloquia  
orientalia  
bialostocensia  
LITERATURA/HISTORIA



REDAKCJA NAUKOWA

MARGRETA GRIGOROVA I JAROSŁAW ŁAWSKI

# *Bułgaria i Polska*

PARALELE LITERACKIE I KULTUROWE  
STUDIA